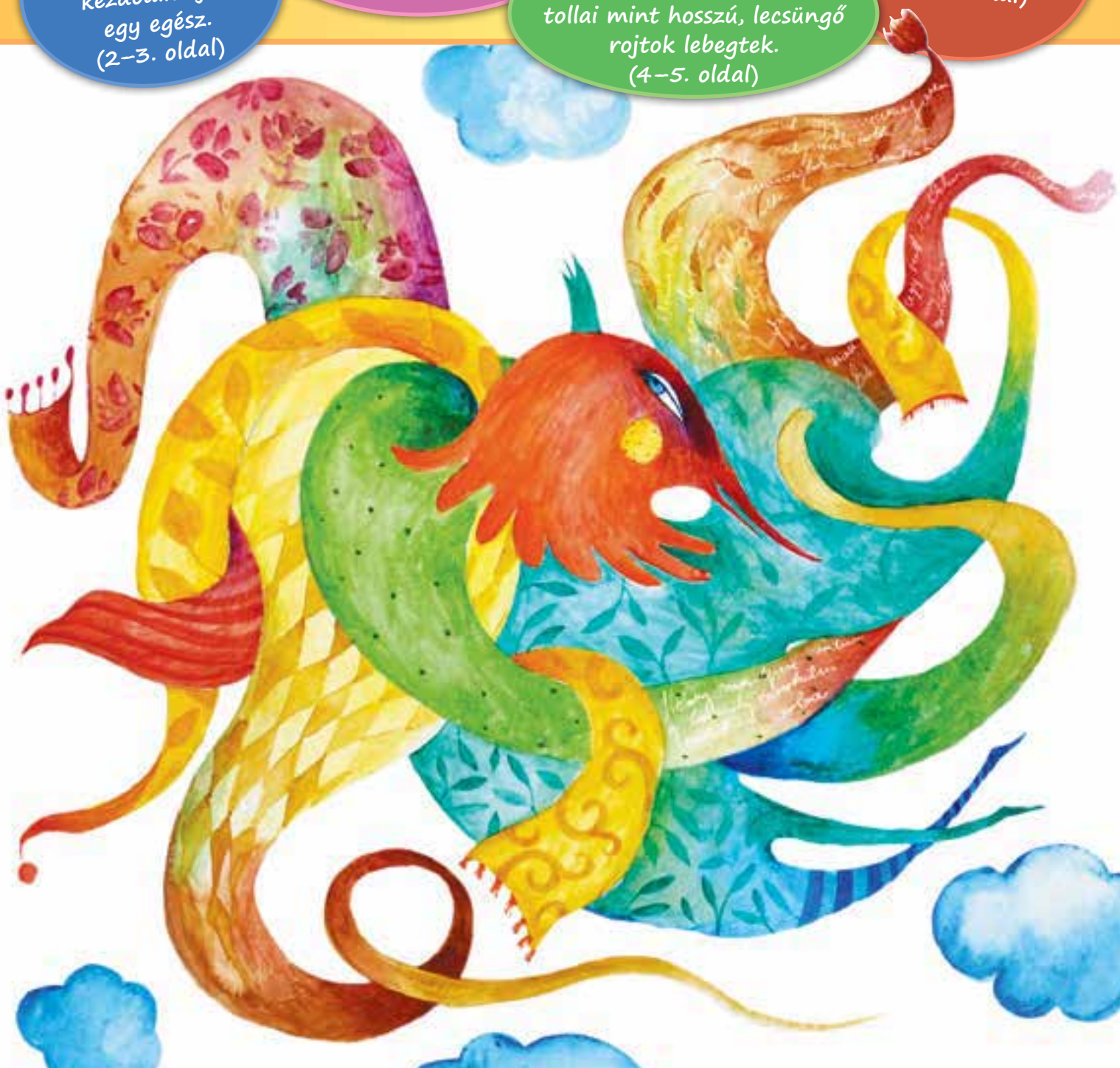

Kimaradt fél év
mindenkinek,
kezdődik újra
egy egész.
(2–3. oldal)

AJÁNDÉK MELLÉKLET:
16 vidám lehúzó címke
Kőszabószával – füzetre,
könyvre, táskára.

Felém szállt
Selyemsál Tündér. Színes
tollai mint hosszú, lecsüngő
rojtok lebegtek.
(4–5. oldal)

Csukás Istvánra
és Rusz Líviára
emlékezünk.
(6–11. oldal)

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP • LXIV. ÉVFOLYAM • 711. SZÁM

9.

2020. SZEPTEMBER

DÖME ZSUZSA

Őszre kész lesz

Nyáron aludt téli álmot,
megpihent, töltekezett,
érlegette nyári zápor
a meséket, verseket.

Ősz hírére mély álmából
a Napsugár feléledt,
szavak szállnak a lapjáról
feléd és szép festmények.

Zeng a vers, és zsong a monda,
mesét mond a Napsugár,
mintha nyár nem is lett volna,
lapozhatod ősszel már.

BERTÓTI JOHANNA

Boldogság

Amikor boldog vagyok,
megszépül minden hibám,
derűs vacok a sarok,
és minden játék vidám.

A labdám ujjongva pattan,
a legőember mosolyog,
a kisautóm – tegnap kaptam –
kereke vígan forog.

A lelkem határtalan, nyugodt,
valaki benne sárkányt ereget.
A boldogság olyasmi, tudod,
ami feltölt, mint egy elemet.

BALÁZS IMRE JÓZSEF

Fekete harkály

A fekete harkály, ha végre felnőtt,
Keres egy sokkal öregebb erdőt,
Az öregerdőben betájol egy fát,
S megtervezi felnőttkori odvát.

Legyen a dobszólóihoz színpad,
Legyen a fák közt, kit randira hívhat,
Legyen az étlapja frankó sorozat:
Hangyák, lárvák, pajorok, bogarak.

A fekete harkály, ha mindene meglett,
Mélyít az odúhoz még egy termet.

Házi stúdió a régi álma,
S egyre javul a dobtechnikája.

Talán soha nem vártátok úgy
az iskolakezdést, mint az idén.
Hat hónapnyi szünet épp elég volt.
A réges-régi Gergely-napi iskolába
hívogató

a szívükből szól:

*Bé-bé-bé, iskolába menjünk bé,
Szüleink örömére, tanítóink kedvére!
Bé-bé-bé, iskolába menjünk bé!*

A Napsugár is veletek tart,
oldalain sok-sok meglepetéssel,
ajándékkal.

Rajta hát, induljunk „bé” az iskolába!

LÁSZLÓ NOÉMI

Párnám alatt

Lázás gyerekkor,
itt lebeg előttem:
ujjak az ágon, láb a levegőben.

Barackvirág,
lengő diófa ága,
a kezdő képzelet rugalmassága.

Mindig van följebb,
van fa magasabb,
párnám alatt reggelre ott a nap.

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Vissza- rázódás

Ilyen még sosem volt,
ilyen tán sosem lesz,
hathavi vakáció –
mindenkit zsebre tesz.
Kimaradt fél év mindenkinek,
kezdődik újra egy egész,
tudja, ki abbahagyta már,
hogy újrakezdeni nehéz.
Elszoktunk magunktól is,
talán jobb lenne bandázni,
de kezdjük el lassan mielőbb
magunkat újra felrázni.

Selyemsál Tündér

**Dornescu
Henriett,
Csíkszereda**

Selyemsál Tündérrel a Szamos partján találkoztam. Ha van öt perctek, és kíváncsiak vagytok rá, elmesélem a történetét.

Aznap reggel hosszasan sétáltam fel-alá a vízparton. Miután kigyönyörködtem magam a folyóban úszkáló vízimadarakban és a szomorúfüzek fátylaiban, leültem pihenni a padra, és elővettem táskámból egy könyvet. Ahogy hozzákezdtam volna az olvasáshoz, észrevettem, hogy szemüvegem egyik lencséje homályos. Levettem, hogy megtöröljem. Ebben a pillanatban valahonnan rám ugrott egy kutya, szájába kapta a szemüveget, és összeroppantotta. Kétségbeestem. A lencsék darabokban heverték a lábam előtt. Szemüveg nélkül nemhogy olvasni nem tudok, hanem hazamenni is csak botorkálva.

Amint így magatehetetlenül keseregtem, a Szamos fölött látni véltem egy felém szálló valamit. Ember-nagyságú madárra hasonlított leginkább. Színes tollai mint hosszú, lecsüngő rojtok lebegtek körülötte.

Megijedtem. Azzal bátorítottam magam, hogy bizonyára a szemüvegem hiánya miatt tűnnek a dolgok ilyen valóságértlennek. Ám nem sokáig tanakodhattam, mert a valami leszállt mellém, és megszólalt.

– Bajba jutottál? – kérdezte kissé éneklő hangon.

– I-igen. Tönkrement a szemüvegem – hebegtem, miközben szívem úgy kalapált az ijedtségtől, mint egy patkolókovács.

– Ne félj – nyugtatott meg a szokatlan jelenség –, megjavítom.

Azzal szempillantás alatt felkapta, kiegyenesítette az elgörbült keretet, majd összegyűjtötte az üvegcserepeket, egymás mellé illesztette, és rájuk lehelt.

– Nna, kész is – nyújtotta felém.

Látva, hogy a döbbenettől mozdulni sem bírok, megmen-tőm segített feltenni a szemüveget. Hihetetlen volt, amit tapasztaltam. Látásom a sasokét is lekörözte. A messzi hegytetőn legeltető juhász pipáját olyan tisztán láttam, mint-ha a markomban tartottam volna.

– Mivel hálálhatom meg a segítséged? – kérdeztem nagysokára jótevőmtől, aki-nek jelenlétéről ámulatomban szinte meg is feledkeztem.

– Semmiség volt az egész. De ha akarsz, ajándékozz nekem egy selyemsálat – hang-zott a válasz.

– Selyemsálat? – képedtem el. – Minek az neked?

És ekkor az előttem álló jelenséget job-ban szemügyre véve, rájöttem, hogy amit korábban különleges, színes tollazatnak véltem, nem más, mint testére kötött se-lyemsálak rengetege.

– Te sálruhát viselsz? Milyen érdekes... – állapítottam meg.

– Nem is annyira ruhának hordom eze-ket, inkább azért, hogy írjak rájuk – mondta.

– Hallatlan! És mit írsz rájuk? – kíván-csiskodtam tovább.

– Mikor verset, mikor mesét. Ha össze-gyűl egy kötegre való, szélnek eresztem

Balázs Emma, Nagybánya

**Szabó Éva
Bíborka,
Gyulakuta**

a világba. Közben a sálak a viseléstől egyre vékonyodnak, finomodnak addig-addig, amíg olyan légiessé válnak, mint a gondolatok. Ekkor már emberi szemmel nem is láthatók. Ezért, aki véletlenül elkapja őket, azt hiszi, hogy ihlet szállta meg, és leírja. Így terjesztem műveimet.

– Hát akkor fogadd ezt tőlem, Selyemsál Tündér – mondtam, és leoldottam nyakamról a sálát.

A tündér örömmel kapott utána, azon nyomban a csuklójára bogozta, és mielőtt bármi egyebet kérdezhettem volna tőle, széttárta karját, meglobogtatta sáljait, és elszállt a Fellegvár irányába.

Azóta hiába lesem, kémlelem a meszeseséget, nem látom sehol. Ám ha néha

Székely Anna, Négyszóly

észrevétlenül vállamra hull egy-egy mesévé vagy verssé finomodott selyemsál, tudom, hogy nem hagyta abba az írást, újból szélnek eresztett egy köteget.

Darvay Nóra,
Kolozsvár

Molnos
Izabella,
Gyulakuta

Banc Tímea-Dea,
Nagybánya

Albert Eszter Zsófia,
Nyárádszereda

László Anett,
Gyulakuta

CSEH KATALIN

Szellő- mondóka

Szellő, szellő,
selymellő,
felleg partján
fény-sellő.

Szellő, szellő,
selymesen
úszik égi
tengeren.

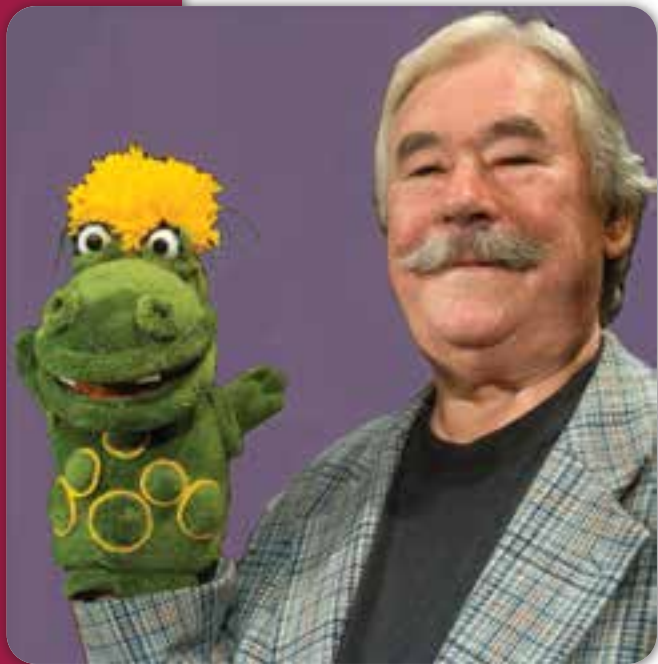
Szellő, szellő,
selyemsál,
ág hegyéről
messze száll.

Csukás István emlékére

Kisújszállás, 1936 – Budapest, 2020

Az egyik legnagyobb magyar meseíró, kedvenc hőseitek, Süsü, Pom Pom, Mirr-Murr, Oriza Triznyák, a téli tücsök, a Nagy Ho-ho-horgász, Gombóc Artúr megalkotóját a Nemzet Művésze címmel, Kossuth- és József Attila-díjjal is kitüntették, de számára a gyermekek szeretete jelentette a legnagyobb elismerést.

Szinte minden könyvéből nagysikerű rajzfilm, bábfilm, játékfilm készült, de meséit mégis olvasni a legmulatságosabb.

Süsü és a zsoldosok

A patak partján állt egy lábbal hajtható köszörű. Két zsoldos fente rajta a kardját. Félelmetesen marcona volt mind a kettő, meg torzonborz! Csillogott-villogott rajtuk a páncél. Csörgött-zörgött a fejükön a sisak.

A köszörű visított, a két marcona énekelt:

Sziklakőből az ágyunk,
puha ágyra nem vágunk!
Senki fiát nem szánjuk,
ha meglátjuk, levágjuk!

Mikor véget ért a dal, abbahagyták a köszörülést, megnézték a kard életét. Hát olyan

éles volt, mint a borotva! Az egyik marcona zsoldos jobbra-balra suhintott, s egyből levágott egy ágat a bokorról, egy számárkóró fejét meg egy sás buzogányát!

Süsü lábujjhegyen lépkedett, átgázolt a bokrokon, szemét egy röpködő lepkén tartotta. A lepke libegett-lebegett, majd rászállt a második marcona zsoldos sisakjára.

A zsoldosok brummogva énekeltek, a kard meg visított a köszörűn, volt nagy zenebona!

Süsü közelebb lopakodott:

– SSS! PSSSZ! SSS!

Vagyis azt akarta mondani, hogy hagyják már abba egy percre a nagy brummogást meg kardvisíttatást, mert elriasztják a lepkét!

Az első marcona zsoldos felnézett. Rögön a torkán akadt a szó, némán tátozott, mint hal a parton, majd csuklott egyet, s így kiáltott:

– Jaj! Egy sárkány! Jaj!

A második marcona zsoldos csodálkozva nézett rá, hogy mit tikácsol, csuklik meg kiabál.

– Ott! Ott! – mutogatott az első. – Egy sárkány!

A második marcona zsoldos leintette:
– Ugyan már, te anyámasszony katonája!
Rémeket látsz! Hajtsd a köszörűt!

Süsü lassan nyúlt a lepkéért. Két ujjal megfogta a sisakot, leemelte a lepkével együtt, s gyönyörködve nézte.

Na, a második zsoldos katona végre megfordult, mivel fázott a feje. Tátozott, nem bírt elfutni, csak állt, mint akit megbéklyózott a rémület. A fogai vacogtak, amint kinyögte:

– Irgalmazz nyomorult életemnek!

A lepke elrepült. Süsü dühösen összevissza gyúrta a sisakot, s a lepke után csörtetett. A marcona zsoldos, mikor látta, hogy Süsü összevissza gyúri a sisakot, mintha csak papír lenne, elájult. Az összegyúrt sisak pont az arcára esett, úgyhogy mikor kinyitotta a szemét, nem látott semmit.

– Végem van! – motyogta. – Már biztos meghaltam, azért van ilyen sötét!

Az első marcona zsoldos Süsü után nézett, majd a földön fekvő másik marconára.

– Ez szörnyethalt a rémületől! – gondolta.

A földön fekvő is ezt mondta vacogva:

– Meghaltam! Meghaltam!

Az első marcona zsoldos szomorúan indult útnak. Kisvártatva megállt, és erősen törte a fejét.

– Hát persze! – csapott a homlokára. – Aki meghalt, nem mondja, hogy meghaltam.

Visszarohant a földön fekvőhöz, levette az arcáról a sisakot.

– Nyisd ki a szemed! – szólt rá.

A földön fekvő marcona óvatosan először csak az egyik szemét nyitotta ki, utána a másikat is. Majd hirtelen felpattant, s futott, mint a nyúl.

– Ha nem haltam meg, akkor fussunk!

A másik marcona zsoldost se kellett biztatni, futott utána, mint egy másik nyúl.

TÓTH ÁGNES

Itt marad

(Búcsú Csukás Istvántól)

Süsü, a sárkány
itt maradt árván.
És bánatos Mirr-Murr,
a pimasz kis kandúr.
Üres a tornác,
a Nagy Ho-ho-horgász
ma nem pecázik,
csak elmélázik
a nagy kapásokon,
a csillagó tavon.
S az átkelő kompon
kíséri Pom Pom
az Írót a túlpartra,
csillagos udvarra,
mesepalotába,
szép álmvilágba.
Radírpók, szegény
szomorúan zokog,
mert bár az Írótól
varázserőt kapott,
nem tudta kitörölni
e szomorú napot.

*

Csukás István lelke
csillagokból lészen.
Ragyog majd az égen
s gyermekek szemében,
könyvek belsejében,
mindnyájunk szívében.

Pom Pom
és Picur

A Nagy
Ho-ho-ho-horgász

Hogyan játszunk?

Tüskeshátú elszaladt a labdájáért, lihegve, kipirulva jött vissza.

– Itt a laszti! Állj be a kapuba, én majd rúgom neked a gólokat! Hajrá, Tüskeshátú!

Ugrifüles finoman ingatta a fejét.

– Nem jó.

– Mi nem jó? A labdázás nem jó?

– Ahogy elkezdted, úgy nem jó! Talán választanánk, hogy ki lesz a kapus!

– Enyém a labda! Én választok! – mondta Tüskeshátú dacosan. – Vagy talán már a játékra is vannak illemszabályok!? – kérdezte.

– Vannak bizony! – mondta Ugrifüles. – És érdemes betartani, hogy ne legyen veszekedés meg civakodás meg marakodás!

– Na, erre kíváncsi vagyok! – ült a labdára Tüskeshátú. – Előre megmondom, hogy én akarok gólt rúgni, mivel nem szeretek veszíteni!

Ugrifüles széttárta a karját, mint aki tanúnak hívja az egész világot.

– Ki szeret? De hát nincs olyan verseny vagy csapatjáték a világon, amelyben valaki ne veszítene! Ez benne az izgalom! Ha mindenki csak győzne, ami képtelenség, borzasztó unalmas lenne. Azonkívül pedig

egyszer veszítünk, máskor meg győzünk! Aki ma veszített, holnap nyerhet. Mind a kettő hozzátartozik a játékhoz. Éppen ezért férfiasan, siránkozás, dührohamok és sérződés nélkül kell elviselni a vereséget. A győztes pedig ne hetvenkedjen, mert holnap ő lehet a vesztes!

Tüskeshátú elgondolkozott.

– Van benne valami... – ismerte be végül.

– Na mármost: minden játéknak van valami szabálya! Amit be kell tartani. Vagyis csak akkor lesz jó a játék, ha komolyan vesszük, és szigorúan betartjuk a szabályokat. Ez is világos?

– Világos – ismerte el ezt is Tüskeshátú.

– Minden játék, amit többen játszanak: társasjáték. Mit jelent ez? Nemcsak azt, hogy többen vannak, hanem azt is, hogy teljesen egyenlők. Mármint az induláskor, a játék elkezdésekor! Ez nagyon fontos dolog! Nincsenek előnyök, nincsenek kivételezettek! Mert csak így tiszta a játék! És ha egy játék nem tiszta, abban nem érdemes győzni! Csalás árán?

Tüskeshátú ingatta a fejét, hogy nem, nem, csalni nem szabad!

Ugrifüles elégedetten nézte, és nagy lendülettel folytatta:

– Aki csal a játékban, az másban is fog csalni, vagyis csorba lesz a jelleme, lepatogzik róla a zománc, mint egy ócska fazékról! Ki szeretné, hogy ilyen jelleme legyen?!

Tüskeshátú enyhén elpirult, s zavartan motyogott:

– De hiszen a játék csak játék...

Ugrifüles komoly képet vágott.

– Nincs szebb dolog, mint a játék! Nincs szebb dolog, mint barátságosan viaskodni, versenyezni, összemérni az erőnket, az ügyességünket, az eszünket! És milyen jó győzni! Na, persze, ha veszítünk, az nem olyan jó, de kiváló alkalom arra, hogy edzzük a jellemünket, a kitartásunkat, hiszen holnap lehet javítani!

Ugrifüles és
Tüskeshátú

Tüskeshátú felpattant, letette a labdát, és megölelte Úgrifülest.

– Igazad van! Hogy én eddig milyen pukkancsbéka voltam! Itt a laszti, sorsoljuk ki, hogy ki lesz a kapus, és ki fog gólt rúgni!

Úgrifüles leplezetlen büszkeséggel nézett Tüskeshátúra. Ilyen kiváló tanítvány! S lám, az illemnek milyen hatalmas ereje van!

Kisorsolták, hogy ki lesz először a kapus, és játszottak egész délután.

A bátor
Tintanyúl

A Radírpók

Oriza Triznyák

Rajzok:
SAJDIK FERENC

Mirr-Murr
kandúr

Hapci Benő

Gombóc Artúr

BERTÓTI JOHANNA

Sosincs vége

(Csukás István halálhírére)

Pom Pom s a többi mesehős
kibújik sorra a könyvből.
Van, aki csak hallgat búsan,
van, ki maszatos a könnytől.

A Magányos Szamovár most
még magányosabb, mint máskor,
Gombóc Artúr nem kér csokit,
talán majd másik nap, máshol.

Hapci Benő szepeg-szipog,
az Ásító Szörnyeteg meg
elfelejtett ásítózni,
az lkrek nem veszekednek.

A Radírpók veszteg marad,
a Tintanyúl megszeliődött,
Pom Pom most nem mesél,
Bogyó arcára a bánat kiült.

A lapok, a sorok közé
aztán lassan visszatérnek,
s élík tovább életüket. –
Sosincs vége a mesének.

KISS LEHEL

Pitypang- ernyőn

(Rusz Livia emlékére)

„Szeretlek!” – mondta Csipike a Rajzolónak.
„Szeretlek!” – mondta Csipikének a Rajzoló.
Erre aztán hangosan nevettek,
és olvadozni kezdett az erdőben a hó.
„Tipetupa és Kukucsi is jöjjön!”
– mondták egymásnak
egyszerre mind a ketten.
Nyüzsgés támadt, és a kopár földön
színekre bomlott a kibeszélhetetlen.

„Jó lesz így?” – kérdezte a Rajzoló.
„Netovább!” – tapsikolt Csipike.
És tényleg jó volt! S a legeslegjobb jó,
hogy nem hiányzott a csapatból senki se.
Miután a Hold felkelt a fák közt,
és hortyogásos, szellős este lett,
a Rajzoló még csókot hintett körbe,
s egy pitypangernyőn felemelkedett.

Rusz Livia

Kolozsvár, 1930 –
Budapest, 2020

Mindenki kedves Csöpi nénije,
Rusz Livia grafikus, festőművész
és képregényrajzoló 1958-tól 1987-ig,
Magyarországra való kitelepedéséig kö-
zel 30 éven át volt a Napsugár munkatársa.
Szellemes, részletgazdag illusztrációi mel-
lett számos képregényt rajzolt gyermekla-
punk számára. 1963-ban rajzolta meg Fodor
Sándor meseregényének főhősét, Csipikét,
aki máig egyik legnépszerűbb barátja im-
már három nemzedéknyi
olvasónak.

LÁSZLÓ NOÉMI Bűbáj

Süss kenyeret, kereket,
mint a nap, meleget,
mint a friss föld, puhát,
tűz sugara járja át!

Köss pántlikát, selymeset,
mint a csillag, fényeset,
csöndes és nyugodt leszel,
szélvihar nem tépi el!

Fakassz forrást, húst,
áttetszőt, derűset,
vizét madár kergeti,
énekel neki!

A RÁTÓTI CSIKÓTOJÁS

című népmeséből RUSZ LÍVIA rajzolt képregényt
a Napsugár 1971. márciusi számában

DÖME ZSUZSA

Mátyás mindörökké Zarándokút

Egy lelkes magyar ifjonc, ki nemrégiben költözött a fenséges és magasságos égbe, kitalálta, hogy bizonyos időközönként a mennyország legszebb oszlopcsarnokában gyűljenek össze az üdvözült magyarok. Mátyás kedvetlensége egykettőre tovaszállt.

Oly sokan voltak minden alkalommal, hogy egy gombostűt sem lehetett volna leejteni. Ünnepségek, rendezvények sora követte egymást, s egyik összejövetelükön elhatározták, hogy elmennek egy zarándokútra.

Igen ám, de hova?

– Csíksomlyóra! – mondta Mátyás király, s javaslatát lelkesen megtapsolta a mennybéli magyarság.

Felhőtemploma ablakából kitekintve az Úristen azt gondolta magában:

– Ejnye, milyen összetartóak ezek a magyarok!

Futótűzként terjedt a hír, hogy a magyarok már megint készülnek valamire. Irigykedtek, persze, hogy irigykedtek a többiek, de azért jó szívvel ajánlották fel szalmaka-

lapjukat, gumicsizmájukat, esernyőjüket, mert még előző életükben látták a tévében, hogy a csíksomlyói búcsú napján szakad az eső, kopog a jég, vagy égetően tűz a nap: a szalmakalap, az ernyő jó szolgálatot tehet.

Kiderült, hogy az angyalok seregében magyarok is vannak, hírvivőre, égi harsonásra útjuk során nem igen lesz gondjuk.

Eljutott az Úristenhez is a zarándoklat híre. Nem bánta, dehogy bánta, hogy nem kértek tőle engedélyt.

– Menjenek csak Isten hírével, ha már egyszer annyira meg vannak indulva!

Igen ám, de mivel utazzanak?

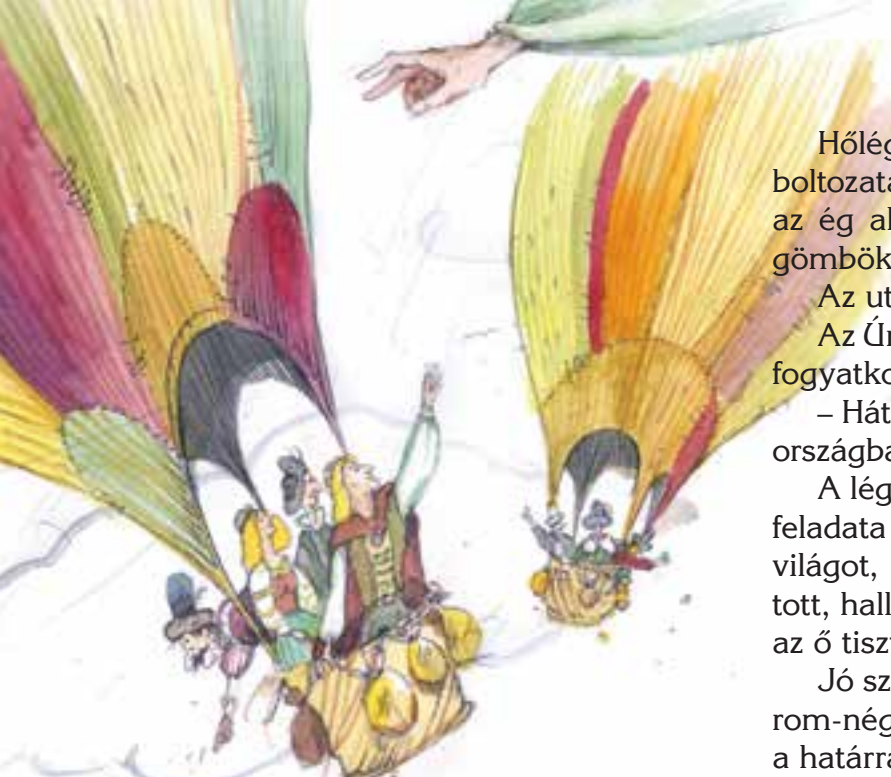
– Mivel, mivel? – mormogta az Úristen. – Hát hőlégballonnal!

Nosza, elkezdtek hőlégballonokat gyártani. Sok kellett belőle, mert egy szerkezetbe csak hárman-négyen fértek be, a mennyországban viszont a magyarok olyan sokan voltak, mint égen a csillag. Mindnyájan úgy okoskodtak: ha Csíksomlyó ki is maradt az életükből, legalább a halálukból ne maradjon ki.

Az Úristen azt gondolta
magában:

– Ejnye, milyen össze-
tartóak ezek a magyarok!

Hej, most vette csak hasznát Mátyás király csillagászati, műszaki, fizikai ismereteinek! Egyszeriben ő lett a munkálatok fő eszmei irányítója.

Napról napra szaporodott a zarándokútra jelentkezők száma, mert időközben fény derült arra, hogy sokaknak a nagyszülei, dédszülei vagy a dédszülők dédszülei magyarok voltak. Ők ugyan már nem beszéltek a nyelvet, viszont örömet ejönnének a zarándokútra.

Nem utasítottak el senkit, sőt inkább örültek, hogy ilyen sok magyar érzelmű emberfia tölti éltén túli napjait a mennyországban. Számukra nyelvtanfolyamokat indítottak, s míg a többiek a hőlégballonnal bíbelődtek, addig ők nyelvünk alapszavaival ismerkedtek, s megtanultak magyarul néhány imádságot.

– Ima útközben is, s akármikor jól jöhet, ha netán baj adódna – vélekedtek a szervezők –, de Csíksomlyón különösen nagy szükség lesz rá.

S miközben nyelvtörő magyar szavaktól zengett, fúró-faragó honfitársainktól hemzsegett az égbolt, egymás után készültek el a hőlégballonok. A bátrabb atyafiak próbára mehettek, gyakorlásképpen föl-fölszálltak a felhők fölé, keringtek ott egyet-kettőt, onnan integettek alá olyan vidáman, mintha nem is a holtak országában lennének.

Gondoskodtak elemózsiáról, szomjoltóról, azután fogták magukat, s elindultak.

Hőlégballonok ezrei szálltak a menny boltozatánál is sokkal-sokkal magasabbra, az ég aljáról úgy tűnt, mintha színes léggömbök lennének.

Az utolsó hőlégballon is elment.

Az Úristen hűledezve vette számba megfogyatkozott híveit.

– Hát ilyen sok magyar jutott fel a mennyországba? Nem is gondoltam volna!

A léghen való tájékozódás Mátyás király feladata volt. Élteben, holtában bejárta a fél világot, jártában-keltében sok mindent látott, hallott, olvasott, úgy volt illendő, hogy az ő tiszte legyen az irányítás.

Jó széljárás segítette őket, alig telt el három-négy fertályóra, máris megérkeztek a határra. Ott aztán bevárták egymást, s gyalogosan folytatták útjukat.

Mentek, mendegéltek, meg sem álltak Csíksomlyóig. Hej, ott aztán a szájuk is tátva maradt a csodálkozástól! Mint a fűszál, annyi magyar gyűlt össze a világ minden tájáról azon a tágas réten, melyet mindenünnen irdatlan fenyvesek s hegyek szegélyeztek. A zarándokok kezében tábla jelezte, melyik országból, városból, faluból érkeztek.

A mieink angyalok hímezte piros-fehérvörös zászlaján s arkangyalok készítette tábláján ez a szó díszelgett: „Másvilág”. A furcsa nevű településekről érkezettek csöppet sem csodálkoztak: kinek magyar a szíve, jöjjön bárhonnan, annak itt a helye!

Áldották is a mieink az Urat, hogy minden akadékoskodás nélkül elengedte őket erre a zarándokútra! Hálából olyan hangosan zengették az éneket, hogy felszállott az égig.

Az Úristen hallotta, de látni nem látott semmit a vastag felhőtakaró alatt. Szent Péter a Mátyás szolgájától elkobzott látcsővel pásztázta a földet, ám ő sem látott mozgolódást. Átérezve az Úr ki nem mondott aggodalmát, e szókkal nyugtatgatta:

– Szerencse, hogy Mátyást jó sora hozzáink vezérelte. Ha valaki, hát ő visszavezeti a nyáját a mennybe.

Az Úristen mosolyogva dörmögte szakállába:

– Na hallod! Elég nagy gyakorlata van benne.

PETŐFI ÉL

2. rész – A szibériai titkos fogoly

Köszöntöm az új tanévben minden régi és új olvasónkat! Kószabósza vagyok, a Napsugár kíváncsi kissárkánya. Két éve már, hogy híres magyarok nyomát kutatom a nagyvilágban.

Nyomoztatok velem! Gyertek, fonjuk tovább mesém áprilisban elszakadt fonalát, fejezzük be egyik legfontosabb és legizgalmasabb témánkat: Petőfi szibériai éveit.

Micsoda?! Petőfi Szibériában? Hiszen ő elesett a segesvári csatában! – horkan fel a hivatalos közvélemény, de mi már tudjuk, hogy ez korántsem biztos: meghalni nem látta senki, és a holttestét sem találták meg.

Eddig jutottunk el áprilisban.

Hogy folytathassuk a nyomozást, olvasátok el mesém első részét honlapunkon (www.napsugar.ro/pdf/koszarosza/nyomkereso/kb_petofi1.pdf).

A hivatalos álláspont szerint Petőfit Héjjasfalva közelében látták utoljára: gyalog menekült a lovas kozákok elől, ám itt nyoma veszett. A szabadságharcunkat eltipró osztrák hatalom a tömegsír egyik holtjára ráfogta, hogy Petőfi, és ezzel le is zárta az ügyet. A forradalom költője élve is, holtan is veszélyes: Petőfi ne írjon verset, sírja ne legyen zarándokhely, nyomát se leljék a lázadó magyarok!

171 éve ennek, de a magyar kutatók még mindig Fehéregyházán keresik Petőfit.

Vajon kinek a parancsára?

Pedig azóta sok-sok kis éren felszínre tört az igazság: a csata után többen is látták Petőfit – életben.

Franz Fiedler, Bem tábornok hadikéme naplójában leírta, hogy távcsövön követve a csatát látta, amint Petőfit a kozák lándzsások vérben hagyják: fején, térdén megse-

besült, három ujját elveszítette. Két emberével odasietett, bekötötték, és egy közeli ház kertjébe menekítették.

A folytatást Bartha János honvédszázados beszélte el: három héttel a csata után egy székely gazda tőlük érdeklődött, ki lehet az a Petőfi Sándor? Így hívták a sebesült őrnagyot, akit az udvarán talált, a csűrjében ápolt, de az oroszok elfogták.

Van frissebb cáfolata is Petőfi 1849. július 31-i halálának. Józsa Antal hadtörténész Kolozsváron 2001-ben egy dokumentumra bukkant, amelyből kiderül, hogy augusztus 3-án Petőfi jelentést írt Bemnek. A tudós közölte ezt az Akadémia elnökével – hiába.

Hivatalos vizsgálat nem indult, de a Szibériából hazatért foglyok vallomásaiból, és friss kutatások mozaikkockáiból összerakhatjuk a költő további sorsát.

Több ezer fogolytársával együtt az oroszok Szibériába hurcolták. Államellenes bűnözőként kezelték, kényszermunka és életfogytiglan tartó száműzetés volt a büntetése. Felmérte, hogy hazajutnia vagy akár csak üzennie is teljesen lehetetlen. De a szabadságról nem tudott lemondani.

Többször is megszökött. Ismét megsebesült. Burjátöldön, a Bajkál-tó partján, 7000 km-re hazájától egy burját család fogadta jurtájába. A „szabadság, szerelem” költője és a család egyik lánya közötti kapcsolatból fiú született, Petruskának nevezték. Petőfit rövidesen elvitte az orosz cári rendőrség, de Petruska közel száz leszármazottja ma is büszkén őrzi a titokzatos idegen ükapa, a híres költő emlékét.

Petőfi 1848. július 20-án látta utoljára feleségét és féléves fiát. Hogy hívták őket?

Petőfire ezentúl megerősített őrség vigyázott. A barguzini orosz postamester házat jelölték ki kényszerlakhelyéül. A postamester lánya az élettársa lett. Fia, Alexander (Sándor) születését Petőfi már nem érte meg. Orosz leszármazottait az édesanya nyomán Kuznyecovnak hívják.

Petőfi egészségét felőrölték az embertelen szenvedések. 1856-ban halt meg tüdőbajban. Erről Barátosi Lénárt Lajos hozott hírt elsőként. 1909-ben részt vett Otto von Geck svájci tudós szibériai expedíciójában, és a Bajkál-tó északkeleti részén, Barguzinban megtalálta Petőfi sírját. A fejfáján latin betűkkel, tört magyarsággal ez állt: *Alexander Sztjepanovics Petrovics honveg ernagi es kelte (honvéd őrnagy és költő) halva itt 1856 majus 18.*

Petőfi orosz ükunokái örökölték a költő vonásait

Azóta Petőfi sírját, Szibériában született verseit, kézirateit burját, orosz és magyar kutatók is azonosították. 1989-ben a Morvai-féle expedíció feltárta a sírt, antropológusok 25 közös jegy alapján bizonyí-

tották a csontvázról, hogy a Petőfié. Az egyezések közül négyet ti is megfigyelhettek, kis nyomozók: magas homlok, kiálló szemfog, keskeny áll, három hiányzó ujj. A perdöntő bizonyíték persze a genetikai vizsgálat lett volna, de ezt a magyar hatóság nem engedélyezte, inkább hivatalos bizottságot nevezett ki, amely megállapította, hogy a csontok egy nő földi maradványai.

Leseperte az asztalról a Magyar Akadémia Alekszej Tyivanyenko orosz tudós bizonyítékait, több évtizedes kutatómunkáját is. Könyvét a Magyarok Világszövetsége adta ki *A szibériai titkos fogoly* címen. A Világszövetség Petőfi-bizottsága maga is közel egy évtizede gyűjti tudományos alaposággal a bizonyítékokat, keresi az igazságot Petőfi sorsáról.

De – Adyval szólva – „hiába döngöttek kaput, falat”, a hivatalos álláspont megintgathatatlan: Petőfi elesett a fehéregyházi csatában. Az ennek ellentmondó adatokat eltüntetnek, meghamisítják, kigúnyolják, vagy szóra sem méltatják. Miért?

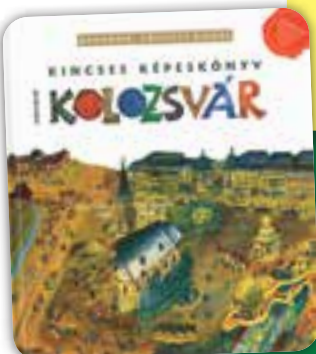
Miért épít hazugságokból emlékművet legnagyobb költőnknek a magyar történetkutatás? Hogy meg ne dőljön a szép mítosz: *Ott essem el én, a harc mezején?*

De az igazság fontosabb az illúzióknál! Petőfi nemcsak azt írta: *Holttestemen át fújó paripák száguldjanak...*, hanem azt is: *A jó ügynek végre győzni kell.*

Zsigmond Emese

A múlt tanévben beküldött megfejtésekért **nagydíjat** nyertek: **Balogh Zsófia**, Marosvásárhely; a **csíkszeredai** Petőfi Sándor Iskola tavalyi III. B osztálya; a **korondi** tavalyi IV. B osztály.

A következő hónap 15-éig küldjétek be egyénileg vagy az osztállyal közösen a megfejtést. Havonta 2-3 kisebb, év végén 3 nagydíjat, ezt a képes történelemkönyvet sorsoljuk ki.

Havonta és év végén díjakat!
sorsolunk ki

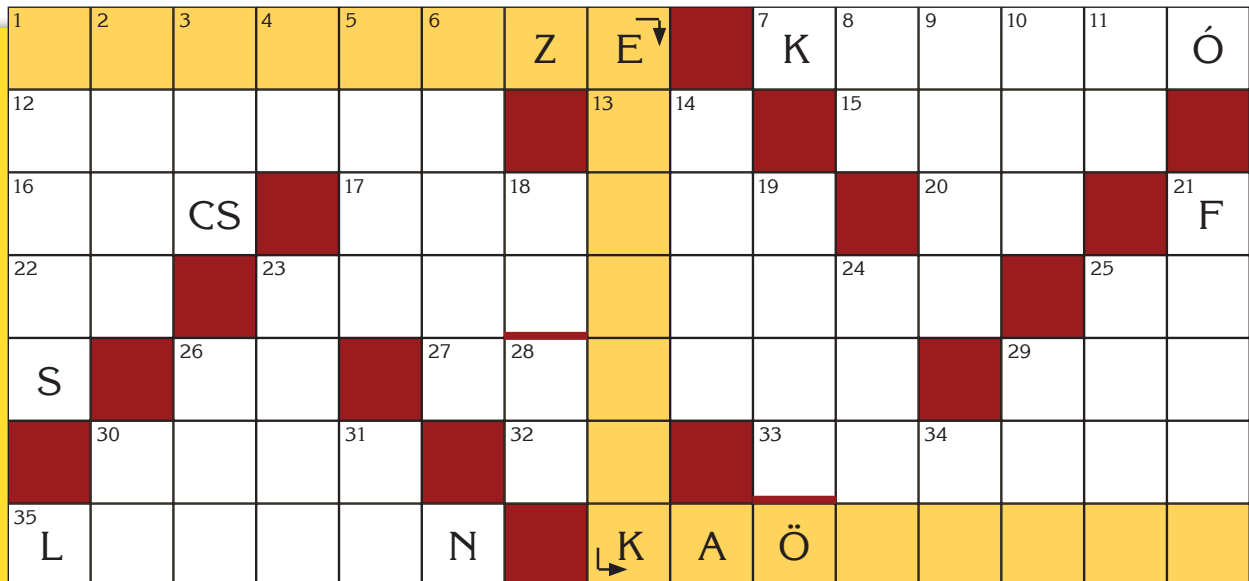

Rejtvénypályázat

Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felépítse a tudásvágya, megismerje a ..., megízlelje az alkotás izgalmát, és megtalálja a munkát, amit szeretni fog.

A Szent-Györgyi Albert, Nobel-díjas magyar tudós gondolatából hiányzó négy szó a szeptemberi rejtvénypályázat megfejtése.

A Rejtvénykirály

VAJNÁR ILONA rejtvénye

VÍZSZINTES

1. A megfejtés
7. „Beszélő” varjú
12. Könyv bevezető része
13. Tordai Ákos monogramja
15. Nem érdes
16. ...-pocs, olvadt hó
17. Nem felette
20. Menj, angolul
22. M!
23. Az ... juhász, Mátyás-mese

25. Nógató indulatszó
26. IG
27. Magas, sovány
29. ZIL
30. A 2, az 5, a 100 is ez
32. Magam
33. Titkára, beosztottja
35. Gyorsan ellentéte

FÜGGŐLEGES

1. Kitűnő
2. Nehéz fém
3. Székér alkatrésze (LŐCS)

4. A szélein vés!
5. Kicsit hézagoss!
6. Fennsík Szíriában (GOLAN)
8. Kerti munkát végez
9. Énekesmadár
10. Mosószermárka (OMO)
11. Gagyogni kezd!
14. Végül bátor!
18. Névelő
19. Becézett Angéla
21. Egy harapás az ételből

23. Ilyen állat az ökör
24. Radarral a belsejében!
25. A győzelem görög istennője (NIKÉ)
26. Irsay Zsolt monogramja
28. Gyér a közepén!
29. Izomvég!
30. Sütő Anna monogramja
31. E napon
34. Visszafele olvasva: udvarias megszólítás

MINDEN NAPRA EGY KÉRDÉS

A csonkára sikerült tanév **5 nagydíjának** nyertesei a tavalyi osztályuk szerint: a **sepsiszentgyörgyi** Mikes Kelemen Líceum II. C osztálya; a **bogdándi** II–III.; az **ivói** IV.; a **szilágybagosi** IV. B osztály és **seprődi** olvasóink 8 hónapon át Rejtvénykirály minden keresztrejtvényét megfejtették, és el is küldték. Gratulálunk!

Havonta és év végén díjakat!
sorsolunk ki

A következő hónap 15-éig küldjétek be egyénileg vagy az osztály nevében közösen a megfejtést. Havonta 5 kisebb, év végén 5 nagydíjat, ezt az okos könyvet sorsoljuk ki.

Találd ki!

1

Könnyű dolgod lesz, ha jól ismered az ábécét: minden sor középső, sárga kockájába írd be azt a betűt, amelyik az ábécében a bal és a jobb oldali betű között áll. Olvasd össze fentről lefele a beírt betűket – szeptemberi jókívánságunkat.

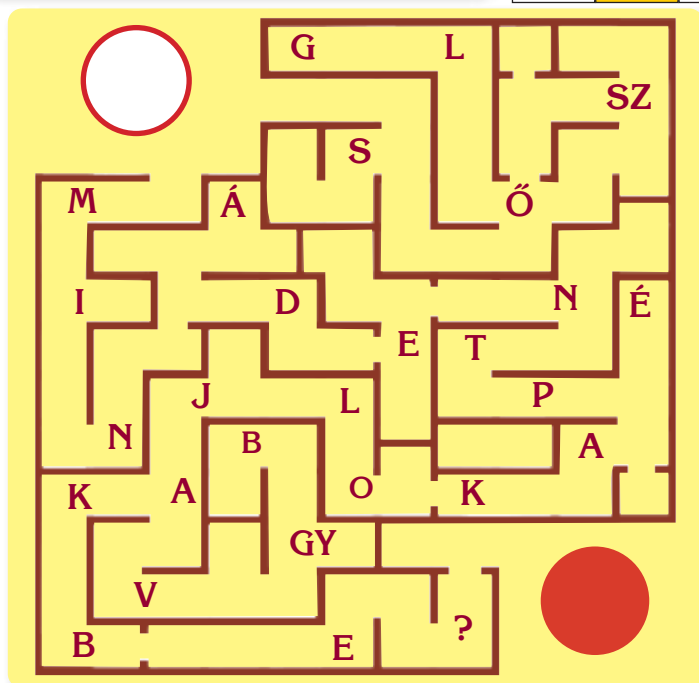
Ű		Z
H		Í
CS		DZ
A		B
LY		N

Nem te mondtad, hogy...

2

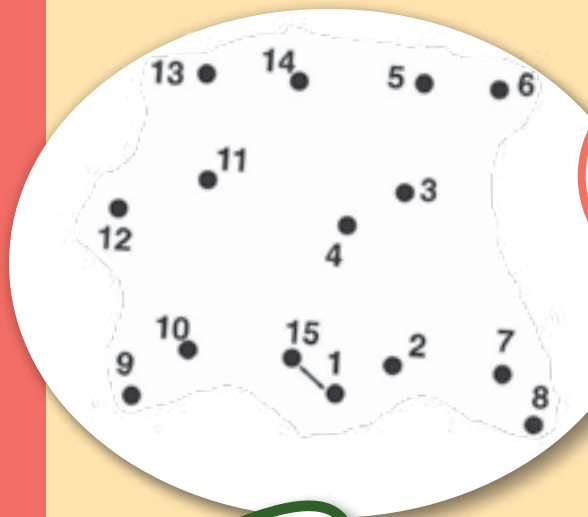
Az iskolába induló kislány kérdésének folytatását a rejtvényből tudhatod meg: fuss végig a labirintuson a fehér pöttytől a pirosig a lehető legrövidebb úton, és közben olvasd össze az érintett betűket.

Fantasztikus ez a vezetékek nélküli technológia, nem gondolod?

- Mi nehezebb, tíz kiló vas, vagy tíz kiló toll?
- Ejtsd a lábadra, s megtudod.
- ...
- Hogy lehet felismerni a mérges kígyót?
- Ráncolja a szemöldökét.
- ...
- Melyik a legkisebb favicc?
- A fűrészpor.
- ...
- Melyik a legrövidebb favicc?
- Reccs.
- ...
- Hallottad a varjúviccet?
- Nem.
- Kár.
- ...
- Mi az: háromdimenziós közlekedési eszköz.
- Térfogat.
- ...
- Miért kopog a facipő?
- Mert nem éri el a kilincset.
- ...
- Mit tegyen a földműves, ha nincs földje?
- Magára vessen.
- ...
- Mit csinál az asztronauta, ha szomjas?
- Űrkutat ás.
- ...
- Mi az: sínen megy és vonat.
- Találós kérdés.
- ...

3

– Te hány éves vagy? – ismerkedik két gyerek az iskolaudvaron. Biztosan jó barátok lesznek, mert mindketten szeretik a rejtvényeket – számos-összekötős feladattal válaszolnak a kérdésre.

4

A tanító néni betűrajzba rejtette a keresztnévét.

5

Négy tanszer nevét olvashatod le a kockákról. Egy-egy szó betűit a kockák azonos oldalain találod.

Maszat Művész és az őszi zápor

Az őszi, hideg eső nem mindig kellemes, viszont remek festő-téma lehet – például egy vizes aszfalton tükröződő csupa locspocs utca.

Hosszában hajts félbe egy rajzlapot. Nyisd szét, és a felső részére rajzold meg az épületeket, fákat, alakokat fekete filctollal. A nagy formákra koncentrálj, később visszatérhetsz a részletekre. Ezután jól feloldott vízfestékekkel színezd ki a rajzot. A formák finoman elmosódnak, a vonalak szétfutnak a nedves papíron.

Még nedvesen hajtsd össze a lapot (ha időközben megszáradt, kend át tiszta vizes ecsettel), kicsit simítsd le, majd nyisd szét.

Az ötletet Segesvárról, Dragomirescu Viola tanító néni osztályától kaptuk.

Figyeld meg az esős utcát, festd meg a tanult módszerrel, és küldd el nekünk!

Szólj, szám!

1. Szeptember 30-át, Benedek Elek születésnapját néhány éve az ő tiszteletére a magyar népmese napjaként ünnepeljük. Nagy mesemondónk neve csupa e magánhangzót tartalmaz.

Keressetek minél több ilyen család- és keresztnévet.

2. Hogy hívjuk azt a tréfás nyelvet, amelyikben csak e magánhangzós szavakkal próbálunk beszélni? Alkossatok legalább két mondatot csupa e-vel.

3. *Kelet kezem, nyugat kezem, mindenről meg feled kezem.* Írjátok le helyesen, és foglaljátok mondatba a két igét, amelyeket Sziveri János, fiatalon elhunyt délvidéki költő a szójáték kedvéért feldarabolt.

Az országos KAV-ra hősiesen, de sajnos hiába készülő **negyedik es csapatok Nyelvőr-díjat nyernek** a Napsugártól. A kisebbek közül a legszorgalmasabbak a **Szólj, szám!** rovat nagydíját érdemelték ki: a nagyváradi D. Cantemir Iskola III. E osztálya; a gyulakuti III.; a tekerőpataki III. osztály – a tavalyi osztályok szerint.

A következő hónap 15-éig küldjétek be egyénileg vagy az osztállyal közösen a megfejtést. Havonta 2-3 kisebb, év végén 3 nagydíjat, *Petőfi Sándor János vitézét* sorsoljuk ki.

Havonta és év végén díjakat!
sorsolunk ki

Várjuk nemcsak a IV.-es, hanem a II-III.-os nyelvőr vitézek megfejtéseit.

A NEGYEDIKES CSAPATOK
a megyei döntőn elért eredmények és Szólj, szám! pontszámuk alapján jutnak be a KAV országos döntőjébe. Szeptembertől minden feladat megfejtését küldjétek be közösen, összesítve, a csapat vagy az osztály nevében.

Szó-móka

Ha szó szerint értelmezzük a szólásokat, vicc lesz belőlük:

– Jean, hozzon egy szöveget, és tegye a fejére.

– Miért, uram?

– Fején akarom találni a szöveget.

...

– Jean, hozzon valami mosószeret.

– Miért, uram?

– Tisztára akarom mosni a lelkiismeretemet.

...

– Jean, miért csak a bal papucsomat készítette ki?

– Mert mostanában mindig bal lábbal kel fel, uram.

Fábián Karolina,
Korond

A múlt tanév legkitartóbb Maszat-művészei nagydíjat nyertek: **László Anett**, Gyulakuta; **Tóth Eszter**, Négyfalu; a **csíkszeredai József Attila Iskola** tavalyi IV. SbS osztálya.

Havonta és év végén díjakat!
sorsolunk ki

Küldjétek be egyénileg vagy az osztállyal közösen a rajzokat. Aki szeptembertől áprilisig Maszat Művész minden feladatát megoldja, és idejében (a következő hónap 15-éig) be is küldi, részt vesz a sorsoláson. A három szerencsés nyertes ezt a remek könyvet kapja ajándékba, de havonta is osztunk nyereményeket.

Kvak és a vörösfülű ékszerteknős

Kezdődik a sulisuli,
kalandra fel!

Elmúlt a nyár, de még mindig jó meleg van, és rengeteg látni- és megfigyelnivaló akad a természetben. Egy fényben csillogó napon felkerekedtem, és meg sem álltam a Nagyváradi melletti Félixfürdő varázslatos tópartjáig. Bámultam a mesés tündérrózsákat, amint kecsesen bontogatják fehér és rózsaszín kelyhüket a sötétzöld levelek tenyerén.

Ahogy ülök, és csendben nézelődöm, észreveszem, hogy mozog a tavirózsa levele, és morcosan mászik fel rá főhősünk, Tekenyő Béla, a vörösfülű ékszerteknős. Sütkérezni jött, nagyon szereti a meleget, a napot, ugyanis hüllő, a mocsári teknősök családjába tartozik.

Régen a terráriumok kedvelt díszállata volt. Ma már tilos az árusítása, ugyanis az emberek a megunt teknőst egyszerűen elengedték a pataokban, folyókban, ahol túlságosan elszaporodott, és lassan kiszorítja a többi teknősfajt.

Erre mondják, hogy invazív faj: a vörösfülű ékszerteknős az Amerikai Egyesült Államok délkeleti részéről származik, de mára az egész világon elterjedt.

Nevét a feje két oldalán látható élénkpiros sávról kapta. A hím és a nőstény között nincs színbeli eltérés, viszont a fiúteknősök karma nagyobb, farkincája hosszabb. A nőstény 25 cm, a hím 20 cm nagyra nő, de Tekenyő Béla elmondta, hogy ő találkozott már 40 cm-es „óriással” is.

Megkérdeztem, hány éves, de azt mondta, olyan idős, hogy már a korára sem emlékszik. Általában 25–35 évet élnek, de van köztük 70 éves aggastyán is. A csendes vizeket szeretik, patakokat, mocsarakat. Az a fontos, hogy a meder legyen iszapos és dús növényzetű.

A kis teknőc szereti a növényi és az állati táplálékot is, moszatokat, rovarokat, férgeket, halivadékot.

Kiváló úszó, aranyérmét egy úszóversenyen nyerte, de szaladni is imád, és tud is.

Várom
természetről szóló
rajzaitokat!

Nálunk a hideg miatt téli álmot alszik, 10 Celsius-fok alatt a tó fenekére rejtőzik, és áprilisig elő sem jön. Ritkán találkozhatunk vele, mivel a tilalom ellenére tömegesen halásszák, és árusítják.

Ha látod is, mint minden vadon élő állatot, csak tisztos távolból csodáld, mert a szalmonella-betegség tünetmentes hordozója.

Remélem velem tartotok az új tanévben is.

Öllelek benneteket, mint Tekenyő Béla a tündérrózsát. BRRREKKK!

Írta, rajzolta, fényképezte
KOVÁCS RÉKA RHEA

Tóth Nóra Terézia,
Segesvár

Csiszár Cintia
Izabella és László
Hanna,
Esztelnek

Fekete Zsuzsa,
Kézdíszentkereszt

Kelemen Csanád,
Lövete

Az élővilág utazói

Az elmúlt hónapokban – a vesztegár és a korlátozások miatt – mindannyian megtanultuk értékelni, mit jelent szabadon utazni, kirándulni. Tudtátok, hogy az élőlények is utaznak? Hogy a számukra legmegfelelőbb körülményeket megtalálják, Földünkön állat-, sőt növényfajok milliói kelnek évente útra. Az állatok helyváltoztatását lábak, szárnyak, uszonyok segítik, a növények viszont helyhez kötöttek, így „vándorlásukat” leleményesebb módon oldják meg.

Sétáló erdő

Hamariberkenye, Szilszakáll és Bükkbél *Tolkien regényének, A Gyűrűk Urának* fákat idéző, sétáló alakjai. Bármily meglepő, a természetben is létezik hasonló. A közép- és dél-amerikai esőerdőkben honos **sétálópálmafa** az emberi lábhoz hasonló, különleges gyökereivel képes „sétálni”. Új gyökereket fejleszt maga előtt, megkapaszkodik velük a földben, előredől, majd régi gyökereivel leválik a talajról. Így araszol az éltető napfény és a jobb minőségű talaj irányába.

Hajókirándulás

A nehéz termések a földre potyognak (gondoljunk csak a dióra vagy a gesztenyére), az apróbb növényi magvak viszont akár több ezer kilométert is megtehetnek a szél segítségével (például a pitypang ejtőernyőre hasonlító magvacskaí). A **kókuszpálma** termése, a kókuszdió nagy mérete ellenére is képes óriási távolságokat megtenni, mégpedig a víz segítségével! Üreges belsejének köszönhetően kicsi a fajsúlya, nem merül el, hónapokig hanykolódik a hullámon, míg valahol, az anyanövénytől távol partot nem ér.

Világutazók

Az élővilág legnagyobb utazói nem a növények, hanem az állatok. A **halálfejes lepkék** a Földközi-tenger vidékéről ősszel indulnak el észak felé, átrepülnek az Alpok hófödte csúcsait, hogy végül Svéd- vagy Finnországban lerakhassák petéiket. A szülők már nem élnek meg a következő tavaszt, így a kis lepkék úgy találhatnak vissza a Földközi-tengerhez, hogy sosem jártak ott. Nagy talány, hogyan képesek tájékozódni e kis rovarok.

Költözés, vonulás, vándorlás

Ősszel számos madárfaj milliós szám kel útra, hogy a hideg elől mérsékelt vagy trópusi éghajlatú vidékre költözzön. A legtöbb faj csoportosan repül részben energiatakarékoságból, részben azért, mert a ragadozókkal szemben a raj nagyobb védelmet nyújt. A fecskén, gólyán kívül vándormadár a fülemüle, a daru, a sárgarigó, a színpompás **gyurgyalag** is, mely akár 10.000 kilométert is megtesz dél felé vonulva.

Vízi vándorok

Az angolnák, pisztrángok, lazacok valódi vízi vándorok. Óriási, küzdelmes utat tesznek meg a nyílt tengertől a folyók forrásvidékéig, szaporodó helyükig. A **lazacok** szemben az árral úsznak a folyók felső szakaszáig, s közben akár 3 méteres vízeséseket is átugranak, hogy ott rakjanak ikrát, ahol maguk is születtek. A királylazac 5000 kilométert is megtesz így. Vonulásuk a ragadozókat is a folyókhoz vonzza. A grizzly-medvék vagy a rétisasok számára terített asztal ilyenkor egy-egy zuhatag.

Életen át tartó utazás

Az afrikai szavannák növényevői állandó mozgásban vannak. Utazásuknak nincs kiindulópontja, sem vége. Százezres csordákba verődve egész életükben vándorolnak ivóvíz és legelő után kutatva. Ez „a nagy afrikai állatvándorlás”. A **gnúk** vándorlása, „a vadvilág világkupája” egyike a világ hét új csodájának. A kicsinyek útközben születnek, s pár óra elteltével követik a csordát, miközben hiénák, oroszlánok és egyéb ragadozók leselkednek rájuk.

Kisköpe

Számos állatnévben szerepel a „vándor” előtag. Gyűjts minél több ilyen állatnevet!

A múlt tanévben beküldött helyes megfajtésekért **nagydíjat** nyertek: **Körmendy Nikolett Melánia**, Nagybánya; a **marosvásárhelyi Dr. Bernády György Iskola** tavalyi III. C osztálya; a **lővétei** tavalyi III. A osztály.

A következő hónap 15-éig küldjétek be egyénileg vagy az osztály nevében a megfajtést. Havonta 2-3 kisebb, év végén 3 nagydíjat, ezt a képes-hangos állatlexikont sorsoljuk ki.

Én iskolám,

köszönöm most neked...

(Ady Endre: Üzenet egykori iskolámba)

„Igazat vallani...”

A 160 éves sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium

Iskolánkat hídvégi gróf Mikó Imre, az akkori Erdélyi Református Egyházkerület főgondnoka alapította 1859-ben. Hamar felismerte egy háromszéki iskola alapításának szükségességét. Az Erdély Széchenyijként is számon tartott főúr maradandót alkotott az utókor számára: támogatta a sepsiszentgyörgyi kollégium alapítását, a nagyenyedi újra-indítását, szerepet vállalt a Kolozsvári Tudományegyetem létrejöttében, elnöke volt a kolozsvári Nemzeti Színház felügyelő bizottságának. Intézményalapító főműve az Erdélyi Múzeum Egyesület.

Az iskolaépület tervét gr. Mikó Imre rendelte és fizette, az építőanyag nagy részét Háromszék lakói hordták össze szekerekkel. Ekkor döntött úgy az előjáróság, hogy az iskola mindhárom alapítóját belefoglalja az intézmény nevébe: a református egyházat, Háromszék népét és gr. Mikó Imrét. Így lett Református Székely Mikó Tanoda, később Református Székely Mikó Kollégium a neve 1948-ig. Jelenlegi nevét, a Székely Mikó Kollégiumot 1989-től viseli.

Az iskola a címerét gróf Mikó Imrének köszönheti, a pajzs felső széle humorítva hozzásimul a zöld cserefa-koszorú vonalához. A címerpajzs kék pajzsfőjében a nap és a telőfélben levő hold a székely címer elemei. A pajzstalp alapszíne vörös, benne a Mikó-címer három fekete medvefeje-

vel. A címer jelszava a Szentírásból származik: „Legyen világosság!”

Iskolánk himnuszának szövegét Czegő Zoltán költő írta, zenéjét Dancs Árpád, a kollégium egykori zenetanára szerezte. A himnust minden kisdíák szeretettel énekli, és magáénak vallja:

„Ifjúság szavával szólni végtelenbe,
Tisztább feladatot soha nem találok...
A nép küldte ide mindig fiait,
Emberről, világról igazat vallani.”

Iskolánkban jelenleg 1211 diák tanul, 18 elemi, 14 gimnáziumi és 12 líceumi osztályban. A 18 osztályban tanuló elemista kisdíák számos országos és nemzetközi tanulmányi versenyen bizonyított, szép eredményeikkel öregbítik az iskola hírnevét.

Az órarendet változtatásos választható tantárgyak színesítik, mint a furulya-, néptánc-, korcsolya- vagy úszásoktatás. Számos erdei iskolában, sí- és nyári táborban szerezhettek tapasztalatokat, élményeket a tanulók. Az elemi osztályok pedagógusai nagy hangsúlyt fektetnek a hagyományok ápolására, megőrzésére.

A 160 éves tanintézmény a történelmi Háromszék, Kovászna megye legnagyobb és legeredményesebb magyar tannyelvű elméleti líceuma.

Márton Magdolna
és Áda Nóra Zelinda tanítónők
összeállítása

KÖSZABÓCSZA üzenetei

Lám, lám, mégiscsak találkozunk! Boldog új tanévet kívánok mindenkinek, erőben, egészségben! Remélem, az otthonülő tavasz és az óvatos nyár folyamán sikerült utolérnetek magatokat. Nekem ez kissé nehezebben ment, mert amióta nem láttuk egymást, a szerkesztőséget előzőnlőtték a levelek. Lássuk csak, kik írtak nekünk: **Vajda Ünige**, Finnország; **Tóth Nóra Terézia**, Segesvár; **László Anett**, Gyulakuta; **Siklódi István**, Csíkszentkirály; **Mihály Iringó**, Sepsiszentgyörgy; a **csíkszeredai József Attila Iskola IV. SbS**; a **marosvásárhelyi R. Guga Iskola elemistái**; a **L. Rebreanu Iskola III. D, III. E**, a **Művészeti Líceum III. B**, az **Európa Gimnázium III. E**,

a **Dr. Bernády György Iskola III. C**; a **szatmárnémeti M. Eliade Iskola elemi osztályai**; a **székelyudvarhelyi Tamási Áron Líceum II. osztálya**; a **korondi II. B, IV. B**; a **kendi III.**; a **zabolai III. B, IV. B**; a **segessvári III. B**; a **szentegyházi IV. B**; a **nyárádszeredai III. B**; a **bogdándi II–III.**; a **marosszentgyörgyi III. C, IV. C**; a **gyulakuti III. osztály** – mindenki a tavalyi osztálya szerint szerepel; **árpádi, dési, tordaharaszti, krasznahorváti, magyarlapádi, málnásfürdői, olthévízi olvasóink.**

- **Sándor Piroska osztálya a gyergyószentmiklósi Fogarasy Mihály Iskolában** írisztechnikával díszítette a frissen beborított füzeteket.

- Köszönjük, hogy öt éven át tanítottatok magyarul és világul. Kívánjuk, hogy a Napsugár maradjon világító jel a gyerekek és pedagógusok számára. – Így búcsúztak tőlünk **Jenei-Szenner Emőke Szende tanító néni** nagyernyei negyedikesei.

- **Kürti Csilla tanítónő bogdándi tanítványai** sokat szorgoskodtak a ház körül a tavaszi kényszerszünetben.

- **Opra Kinga tanítónő marosszentgyörgyi osztálya** Csipike-partit rendezett, mindenki beöltözött, nagy volt a móka és a kacagás.

● **Lövétén Mag Ottília** tanítónő diákjai őszi napot tartottak, és mesemondással ünnepelték a Magyar Népmese Napját.

● A marosvásárhelyi R. Guga Iskolában **Nagy Margit, Jakab Emőke, László Gabriella, Székely Irén** és **Kacsó Tünde** tanító nénik diákjai is mesével, könyvvel ünnepelték a Magyar Népmese Napját.

● Az oroszhegyi **Bálint Piroska** tanítónő osztályába is beköszöntött az őszi, teljes gőzzel beindult a tanulás.

Olvass,
és küldj
rajzot róla!

A zilahi M. Eminescu Iskolában **Sólyom Andrea** tanító néni *Fekete István Vuk* című meseregényét adta tanítványai kezébe, akik szeretettel olvasták, illusztrálták.

Sportolj,

és küldj fényképet
magadról!

A gyulakuti **Varga Éva** tanítónő osztályának sportolói: **Máté Előd** és **Menyhárt Balázs** az erdőszentgyörgyi Kis-Küküllő SE focistái, **Biró Őrs Marcell** az ISK Marosvásárhely birkózója.

Szívderítő szeptember

Sziasztok! Rég nem vakációztunk ennyit, ugye? A hosszú, szünet után a **mezőpaniti Nagy Andrea tanítónő** irányításával papírból főzött szeretetlekvárral üdvözlünk Benneteket.

Eltűntünk az iskolaszünet-alagútban, de most kijövünk, mint a csiga, a bányász, vidáman, nevetős szájjal, mint a **dési Pávai Erika tanítónő** osztályában született gyurmafigurák.

A **sepsiszentgyörgyi Váradi József Iskolában Domokos Zsuzsa tanítónő** diákjai bemutatták otthonukat. Térképet is rajzoltak, nehogy eltévedjünk.

Ha kijöttünk, körülnézünk, megcsodáljuk, micsoda színes világ kerekedett körülöttünk, amíg bent kucorogtunk. A **magyarlapádi Szilágyi-Székely Melinda tanítónő** osztálya kollázssal, quillinggel, pecsételéssel mutatja nekünk, milyen a szeptember.

A papírból vágott nap
sugarain ott integet a
gyulakuti Gáll Anna Rózsa
tanítónő egész osztálya.

A csíkszentgyörgyi
Miklós Angella tanítónő
diákja, Halmágyi Adrienn
ragasztott szőlőfürttel
kedveskedett.

A marosvásárhelyi
T. Vladimirescu
Iskolából Czirják
Izabella tanítónő küldte
el diákjainak
ősi kollázsait.

A segesvári
Dragomirescu Viola
tanító néni tanítványai
ilyen szép őszt
rajzoltak-ragasztottak
nekünk.

Bună Irén tanító néni
árpádi diákjai zöldségből
készítettek állatot, madarat,
embert, versenyautót.

Irkafirka

Itt van az ősz, újra suli.
Új tantárgyak: földrajz, törcei.
Földrajzórán okosodom,
A térképen igazodom.
Hegyek, völgyek
domborulnak,
A patakok körbefolynak.
Kedvencem a történelem,
Ami rég volt, megismerem.
Tanító nénivel felfedezem
a világot,
Mindenkinek jó tanévet
kívánok!
Pál Nóra, Esztelnek

**Mogyorosi Antónia
és Juhos Janisz,**
Marosvásárhely

Szeptember: kezdődik az iskola, ülünk be a padunkba, és tanulunk, szorzunk, osztunk. Új év, új tantárgyak az iskolában. Vannak jók is: például barátokkal szórakozni. Tudom, vicces az iskola, nem is rossz!

Kerekes Zsuzsanna, Csernáton

Zilinszki Delinke Dorottya,
Marosvásárhely

Őszi szél fúj,
hideg van.
Fecskék szállnak
suhanva.
Esik az eső,
fúj a szél,
golya készül,
útra kél.
Sárga falevél
lehull már,
itt van az ősz,
elment a nyár.

Máté Tilda, Kend

Kezdődik az iskola,
Minden gyermek várja,
Örülnek a diákok,
Örülnek a tanárok.
Tanulunk és számolunk,
Vidám móka járja,
Szeretjük az iskolát,
Gyerünk iskolába!

**Jánó Andrea,
Baka Laura,
Benkő Tímea,
Reketes Máté,**
Esztelnek

Farkas Annabella,
Marosvásárhely

Pop Antónia Beáta,
Kraszna

Egy borús hétfőn kezdődött, épp diktálást írtunk. A bagoly szörnyű szót pontos j-vel írtam, s az elégtelen a naplóban árválkodott, de ebből az esetből tanultam. Ma már az ellenőrző csillaggal tele. De hát hogy ne volna? Egész nap csak írok, olvasok, tanulok, s a házim is a helyén, vigyorog, mint egy lepény!
Demeter Dorka-Imola,
Csíkszereda

Fülöp Izabella Tünde
tanító néni osztálya
a marosvásárhelyi
Bolyai Farkas Líceumból

Elmegyek az iskolába
Kiöltözve szép ruhába.
Negyedikes lettem,
Rossz lett a kedvem.
Még egy év az iskolából,
És a tancit ritkán látom,
De ezt az évet kihasználom,
Ha sokat kell tanulni,
Azt se bánom!

Szepessy Péter,
Marosvásárhely

Az olvasás szeretet,
lapozni a könyveket.
Csak száll az idő
A könyvek mellett.
Ahol a könyv kincs,
Ott unalom nincs.

Ilyés Jázmin,
Szatmárnémeti

Legjobb barátom a könyv,
Ha szomorkodom,
Mindig jön,
Felvidít és megtanít,
Ha unatkozom is, segít.
Ő az, aki nem
Hagy cserben,
Ott van velem
Minden percben.

Sebő Kata,
Szatmárnémeti

Felmásztam a tetőre,
Kiláttam a mezőre.
Máskáltak a gyerekek,
Repültek a verebek.
Szaladunk a rétre,
Felnézünk az égre.
Sok jó volt a nyárban,
S elvesztem a tájban.

Farkas Júlia Tímea,
Marosszentkirály

Selyem Balázs,
Marosvásárhely

Pitye Boglárka,
Szatmárnémeti

Baricz Katinka,
Csíkszereda

Ahogy a felhőkben járok,
felmosolyog rám a Nap,
s kivirágzik a szívemben
az örömek dala.

Viszi, viszi az éneket,
hegyeken, völgyeken
keresztül,
és a szép zene hallatán
mindenki örül.

S ahogy felcsillan a Hold,
elmúlik a szép zene,
s a szívemnek pillája
lecsukódik vele!

Arról álmodom, hogy
én is majd nagy leszek,
és olyan ügyes leszek,
mint a nagy gyerekek.

Balogh Zsófia,
Marosvásárhely

Volt az iskolában egy olyan lány, aki semmit se tudott.
Az éppenséggel én voltam. Nem tudtam a szorzótáblát, olvasni se, még a betűket se ismertem. Anya, apa, még a tanító néni is mondta:

– Tanuld meg a szorzótáblát! Tanulj meg olvasni!

Már elegendő volt. Apa mesélni kezdett azokról a gyerekekről, akik nem járhatnak iskolába, mert szegények. Azután rendszeresen jártam suliba, és mindent megtanultam.

Csiki Csinszka, Négyfalu

E lapszám
támogatói:

nka
Nemzeti Kulturális Alap

KÉSZÜLT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
ALAP

RMDSZ
COMMUNITAS
ALAPITVÁNY

Címlap:
MOLDOVÁN MÁRIA
rajza
a 4. oldalon közölt
Selyemsál Tündér
című meséhez

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a **NAPSUGÁR Kft.**
Főszerkesztő: **ZSIGMOND EMESE**. Képszerkesztő: **MÜLLER KATI**. Lapterv: **Könczey Elemér**.
Honlapszerkesztő, nyomdai előkészítés: **Komáromy László**. Műszaki szerkesztő: **Várdai Éva**.
Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101.
E-mail: naps.sziv@napsugar.ro. www.napsugar.ro. Telefon/Fax: 0264/418001
A lapok árát a következő bankszámlákra várjuk: Cont IBAN: RO45RNCB0106026602080001
B.C.R., CLUJ vagy RO70BTRL01301202P90961XX S.C. **NAPSUGÁR- EDITURA S.R.L.**
CUI: 210622. Készült a kolozsvári **TipoOffset Kft.** nyomdájában. ISSN 1221-7751

A NAGY HÓDÍTÁS

Egy hegymászó naplója

9. rész

Írta: Darabont Eduárd • Rajzolta: Jánosi Andrea • A szöveget gondozta: László Noémi

Fejlámpa fényénél másztunk, rettentő hidegben, de láttam a horizonton, hogy lassan pirkad. Ez megnyugtató. Amikor végre kisütött a nap, és megéreztem a meleget, tudtam, hogy nem lesz baj, a sugarak ereje éltet, biztat. Alig pár méter volt még a csúcsig.

Helyi idő szerint 7 óra 20 perckor értünk fel.

Összerogytam. Két percbe került, amíg kifújtam magam, és felfogtam, hogy megcsináltam.

FENT ÁLLTAM AZ AMA DABLAM TETEJÉN –
ELSŐKÉNT A MAGYAROK KÖZÜL.

Nagy boldogság borított el, hálás voltam mindennek és mindenkinek. Családomra gondoltam, gyermekeimre, feleségemre, az otthonomra, és magamra is büszke voltam egy kicsit.

Körülöttem a Himalája, az a gyermekkoromban oly sokat csodált sötétbarna folt a világtérképről. Karnyújtásnyira volt az Everest és sok más csúcs.

Ahhoz képest, hogy lentről milyen keskenynek tűnt, a csúcs elég széles volt. A repedezett hótakarón nem lehetett sétálni. Sokat nem időztünk fent, nagyon hideg volt, és hosszú út várt ránk visszafelé. Tíz perc múlva elindultunk lefelé. Minden méternek örültem, az erőmet kezdtem visszanyerni, bár az ereszkedés sem volt könnyű.

Sokan ilyenkor csúsznak meg, lezuhannak a visszaúton, mert nagy örömben figyelmen kívül.

A kettes táborban egy éjszakát pihentünk. Havazott, másnap csúsztak a sziklák. Lábunkon hágóvassal szerencsésen lejutottunk az alaptáborba, ahol végre egy kiadósat aludtam.

Az igazi öröm, elégedettség és felszabadultság érzésére ébredtem.

Szarvasbogár

Ne irtózz tőlük. A bogarak világa is csodálatos. Az idei tanév nyolc Napsugár-bélyegén KÜRTI ANDREA művészi bogár-rajzait találod. A Gutenberg Kiadó memóriakártyát is készített belőlük. Keresd a könyvesboltokban!

Minden hónapban vágjátok ki, és ragasszátok az osztály gyűjtőlapjára a bélyeget. Áprilisban küldjétek el a névsorral és tanítók nevével együtt. Érdekes, hiszen értékes ismeretterjesztő füzetet, állatkerti, múzeumi belépőt, sőt talán még illyefalvi tábort is nyertek vele.

Ára 5 lej